

OÜ ALMANDER

Autokool Zebra

OÜ ALMANDER ÕPPEKAVA

KAHERATTALISE AM-KATEGOORIA MOOTORSÕIDUKIJUHI ETTEVALMISTAMISE KOOLITUSE ÕPPEKAVA

KINNITAN

/digitaalselt allkirjastatud/

Marek Petrenko

OÜ Almander

juhataja

26.09.2016

Tartu 2016

SISUKORD

1. AM-KATEGOORIA MOOTORSÕIDUKIJUHI ETTEVALMISTAMISE KOOLITUSE EESMÄRGID	3
2. KOOLITUSE KORRALDUSLIKUD ALUSED.....	3
2.1. Juhi ettevalmistamise koolituse ülesehitus	3
2.2. Juhi ettevalmistamise koolituse lõpetamine	4
3. KAHERATTALISE AM-KATEGOORIA MOOTORSÕIDUKI JUHI ETTEVALMISTAMISE KOOLITUSE LIIKLUSTEORIA- JA SÕIDUTUNDIDE TEEMATABEL JA TUNDIDE MAHT	5
4. AM-KATEGOORIA MOOTORSÕIDUKI JUHI ETTEVALMISTAMISE KOOLITUSE AINEKAARDID	7
4.1. Liiklusteoriaõppe ainekaardid	7
4.2. Sõiduõppe ainekaardid.....	19
5. KOOLITAJA EKSAmineerimis- JA HINDAMISJUHEND	25
5.1. Teooria kursuse hindamine	25
5.2. Sõidutundide hindamine	25

1. AM-KATEGOORIA MOOTORSÕIDUKIJUHI ETTEVALMISTAMISE KOOLITUSE EESMÄRGID

Kaherattalise AM-kategooria mootorsõidukijuhi ettevalmistamise koolituse eesmärgiks on anda tulevastele liiklejatele teadmised, oskused ja hoiakud liikluses käitumiseks vastavalt kehtestatud kvalifikatsiooninõuetele. Ühtlasi on koolituse eesmärgiks luua õpilastele võimalused kujuneda vastutustundlikeks, iseseisvateks, teisi liiklejaid arvestavateks ja keskkonda säästvateks juhtideks. Lisaks aidatakse õpilasel oma sõiduoskusi realistlikult hinnata, et õpilane saaks seeläbi iseseisva juhina oma oskusi jätkuvalt edasi arendada.

2. KOOLITUSE KORRALDUSLIKUD ALUSED

Zebra Autokooli AM-kategooria mootorsõidukijuhi ettevalmistamise koolituse õppekava on koostatud Majandus- ja kommunikatsiooniministri 27.06.2013. a määrus nr 60 "Mootorsõidukijuhi ettevalmistamise tingimused ja kord ning mootorsõidukijuhi ettevalmistamise õppekavad" Lisa 7 (majandus- ja taristuministri 06.11.2014. a määruse nr 94 sõnastuses) põhjal. Õppekavas on ära toodud AM-kategooria mootorsõidukijuhi koolituse eesmärgid, ülesehitus ja korraldus, koolituse lõpetamise kriteeriumid, ainekaardid ning koolitaja eksamineerimis- ja hindamisjuhend.

Koolitaja õppekava on kinnitatud OÜ Almander Zebra Autokooli juhatuse otsusega 26. septembril 2016.

2.1. Juhhi ettevalmistamise koolituse ülesehitus

Kaherattalise AM-kategooria mootorsõidukijuhi koolituse hulka kuulub liiklusteooriaõpe ja sõiduõpe. Teooriaõpe toimub loenguvormis ning jaguneb 8 teooriatunniks, millele lisandub ja teooriaksam. Sõiduõpe jaguneb 8 sõidutunniks. Teooriaõppe tunni pikkus on 45 minutit. Õppesõidutunni pikkus on 45 minutit. Osavõtt kõigist teooria- ja sõidutundidest on kohustuslik.

2.2. Juhi ettevalmistamise koolituse lõpetamine

Liiklusteooriaõppe ja õppesõidu tunnid on üles ehitatud eesmärgiga aidata õpilasel saavutada ettenähtud teadmised ja oskused. Õppekavas toodud õpiväljundite saavutamiseks teeb aga õpilane iseseisvat tööd vastavalt tema võimetele ja vajadustele.

Juhi ettevalmistamise koolituskursuse lõpetamise eelduseks on õppekavas sätestatud õpiväljundite saavutamine. Õpiväljundite saavutamise tõendamiseks tuleb õpilasel pärast teooriaõppe läbimist sooritada teooriaeksam õppetöö välisel ajal. Teooriaeksamil positiivse tulemuse saavutamisel ja sõiduõppe minimaalse tundide arvu läbimisel väljastab autokool õpilasele mootorsõidukijuhi koolituskursuse tunnistuse, juhul kui õpilane ei vaja individuaalseid lisasõidutunde.

3. KAHERATTALISE AM-KATEGOORIA MOOTORSÕIDUKI JUHI ETTEVALMISTAMISE KOOLITUSE LIIKLUSTEOORIA- JA SÕIDUTUNDIDE TEEMATABEL JA TUNDIDE MAHT

Teooriaõpe		Sõiduõpe	
Moodul 1	Õppetunde	Moodul 1	Sõidutunde
T 1.1 Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest		S 1.1 Juhi tööasend ja turvavarustus	
T 1.2 Iseseisvaks õppimiseks juhendamine		S 1.2 Mopeedi käsitsemine	
T 1.3 Liiklus kui süsteem			
T 1.4 Ohutu liiklemise põhimõtted			
T 1.5 Teiste liiklejatega arvestamine.			
T 1.6 Mopeedi turvalisus			
T 1.7 Inimene sõidukijuhina			
Kokku	3	Kokku	3
Moodul 2		Moodul 2	
T 2.1 Sõidu alustamine ja mootorratta asukoht sõites		S 2.1 Mopeedi juhtimine vähese liiklusega teedel	
T 2.2 Sõidujärjekord sõites		S 2.2 Mopeedi juhtimine erinevates liiklussituatsioonides	
T 2.3 Sõidu eripära, asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis			
T 2.4 Mopeedi peatumine ja sõidu lõpetamine			
T 2.5 Käitumine liiklusõnnetuse korral			
T 2.6 Grupis sõit			
Kokku	3	Kokku	3
Moodul 3		Moodul 3	
T 3.1 Möödasõit, möödumine ja ümberpõige		S 3.1 Möödasõit, möödumine ja ümberpõige	
T 3.2 Sõidu planeerimine riski vältimise eesmärgil		S 3.2 Mopeedi juhtimine planeeritud teekonnal	
T 3.3 Keskkonda säästev mopeedi kasutamine			
T 3.4 Mopeedi juhtimine rasketes tee-ja ilmastikuoludes			

T 3.5 Peatamisteedekonna pikkust mõjutavad tegurid ja riskide ennetamine			
Kokku	2	Kokku	2
Teooriatunde kokku	8	Sõidutunde kokku	8
Liiklusteooria eksam			
Mootorsõidukijuhi koolituskursuse tunnistuse saamine autokoolilt			
Algastme koolituse liiklusteooria- ja sõidueksam Maanteeametis			
Es mase juhiloa saamine			

4. AM-KATEGOORIA MOOTORSÕIDUKI JUHI ETTEVALMISTAMISE KOOLITUSE AINEKAARDID

4.1. Liiklusteooriaõppe ainekaardid

T 1.1	Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse teooriaõppe 1. moodulisse.
Moodul 1 maht	3 tundi
Aine läbimise eeltingimused	Ei ole.
Aine lühikirjeldus	Antakse ülevaade juhiloa saamise tingimustest ja korrast, juhikoolituse eesmärkidest ja juhi õppekavast, õppetöö korraldusest ja õppetööd reguleerivatest dokumentidest. Seatakse koolitusele ühised eesmärgid.
Aine üldeesmärgid	Lua eeldused ülevaate saamiseks juhiloa saamise tingimustest ja korrast, õppetöö korraldusest, sisust ja mahust. Lua eeldused olukorrale, kus juhi ettevalmistamise riikliku õppekavaga seatud juhi koolituse eesmärgid ja õpilase juhilubade saamisega ning juhi koolitusega seotud eesmärgid langeksid võimalikult palju kokku.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab juhiloa saamise tingimusi ja korda; • teab õppetöö korraldust; • teab õppetööd reguleerivaid õigusakte ja dokumente; • on omaks võtnud juhi ettevalmistamise riikliku õppekavaga seatud juhi koolituse eesmärgid.
Iseseisva töö sisu	Tutvuda järgnevate õigusaktidega: Mootorsõidukijuhi ettevalmistamise tingimused ja kord ning mootorsõidukijuhi ettevalmistamise õppekavad (https://www.riigiteataja.ee/akt/128062011039) Mootorsõidukijuhi eksamineerimise, talle juhtimisõiguse andmise kord ja juhiloa vormid ning nõuded eksamisõidukitele (https://www.riigiteataja.ee/akt/128062011018) Tutvuda E-koolis teemakohaste materjalidega.
Kohustuslik kirjandus	Lugeda E-koolis teemakohaseid materjale.

T 1.2	Iseseisvaks õppimiseks juhendamine
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse teooriaõppe 1. moodulisse.
Moodul 1 maht	3 tundi

Aine läbimise eeltingimused	Läbitakse pärast tundi "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest".
Aine lühikirjeldus	Lisaks kohustuslikele teooriatundidele ja sõidutundidele on kursuse raames palju iseseisvat tööd. Aine raames täpsustatakse iseseisva töö sisu ja mahtu. Aidatakse õpilasel koostada individuaalne õppeplan – õppetöö ajaline jaotus, iseseisev töö, õppimine juhendajaga jms. Rõhutatakse õpilase aktiivset rolli õppetöös ja vajadust võtta vastutus oma õppimise eest.
Aine üldeesmärgid	Lua eeldused vastutuse võtmiseks oma õppimise eest ja aidata õpilasel koostada individuaalne õppeplan.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • on valmis vastutama oma õppimise eest; • on koostanud individuaalse õppeplani; • teab kuidas autokool iseseisvat õppimist toetab ja kellelt vajadusel abi saab.
Iseseisva töö sisu	Õpilane koostab individuaalse õppeplani. Tutvuda E-koolis teemakohaste materjalidega
Kohustuslik kirjandus	Lugeda E-koolis teemakohaseid materjale.

T 1.3	Liiklus kui süsteem
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse teooriaõppe 1. moodulisse.
Moodul 1 maht	3 tundi
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe moodul 1 ained "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest" ning "Iseseisvaks õppimiseks juhendamine"
Aine lühikirjeldus	Liiklus koosneb mitmest osast – tee, liikleja, sõiduk, seadusandlus – moodustades süsteemi. Süsteemi erinevad osad on vastasmõjus – muutused ühes kutsuvad esile ka muutused teistes. Antakse ülevaade olulisemast süsteemi erinevate osade kohta – terminid, liiklusalane seadusandlus, sõiduk, liikluskorraldusvahendid jms
Aine üldeesmärgid	Lua eeldused mõistmaks liiklust kui süsteemi.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab liiklussüsteemi erinevate osadega seotud terminoloogiat; • teab liikluskorraldusega seotud põhimõtteid; • mõistab liiklust kui süsteemi ja enda rolli selle süsteemi osana; • teab liikluse positiivset ja negatiivset mõju inimese elule ja tervisele
Iseseisva töö sisu	Lugeda läbi liiklusseaduse teemaga seotud osa.

Kohustuslik kirjandus	Lugeda E-koolis teemakohaseid materjale.
-----------------------	--

T 1.4	Ohutu liiklemise põhimõtted
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse teooriaõppe 1. moodulisse.
Moodul 1 maht	3 tundi
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud ained "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest" ja "Iseseisvaks õppimiseks juhendamine".
Aine lühikirjeldus	Võimalikke ettetulevaid liiklusolukordi on väga palju ja neid üksikshaaval selgeks õppida ei ole võimalik. Aine raames analüüsitakse tüüpilisemaid liiklusolukordi ja arutletakse, millised on juhi võimalused tagada ohutus nendes olukordades. Sõnastatakse ühiselt ohutu liiklemise põhimõtted. Omandatakse piki- ja külgsuuna ning sõidukiiruse valikuga ja märguannete kasutamisega seotud reeglid.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused isiklike ohutu liiklemise põhimõtete väljatöötamiseks.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • mõistab, et peamised ohutu liiklemise põhimõtted on õigete tähelepanekute tegemine, oludele vastava sõidukiiruse valik, õigeaegsed ja piisavad märguanded, ohutu piki- ja külgsuuna hoidmine, liiklusreeglitest kinnipidamine ja teiste liiklejatega arvestamine; • teab piki- ja külgsuuna ning sõidukiiruse valikuga seotud reegleid; • teab märguandeid ja nende kasutamisega seotud reegleid; • on välja töötanud isiklikud ohutu liiklemise põhimõtted.
Iseseisva töö sisu	Lugeda läbi liikluseaduse teemaga seotud osa (https://www.riigiteataja.ee/akt/117032011021?leiaKehtiv#). Välja töötada isiklikud ohutu liiklemise põhimõtted. Tutvuda E-koolis teemakohaste materjalidega.
Kohustuslik kirjandus	Lugeda E-koolis teemakohaseid materjale.

T 1.5	Teiste liiklejatega arvestamine
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse teooriaõppe 1. moodulisse.
Moodul 1 maht	3 tundi
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud ained "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest" ja "Iseseisvaks õppimiseks juhendamine".
Aine lühikirjeldus	Liiklejate käitumises on vanusest, kogemusest, kasutatavast sõidukist jms tulenevaid erisusi. Neid erisusi teades oskab juht teiste liiklejatega

	paremini arvestada. Ühe liikleja poolt tehtud viga ei vii vältimatult õnnetuseni kui teine pool teab mida ette võtta õnnetuse ärahoidmiseks. Arutletakse selle üle, milliseid liiklejate rühmi on, millised on nende käitumise eripärad ja kuidas iga liikleja saab neid eripärasid teades ohutuse tagada.
Aine üldeesmärgid	Luuva eeldused teiste liiklejatega arevestava käitumise kujunemiseks.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab, et liikluses osaleb erinevaid liiklejate rühmi; • teab erinevate liiklejate rühmade käitumise eripärasid; • teab erinevate liiklejarühmade ja sõidukiliikidega (nt vähem kaitstud liiklejate, suurte sõidukite, eritalituse sõidukite jt) seotud ohtu suurendavaid tegureid; • omab valmidust liikluses ohutuse tagamiseks arvestama eripäradega, mis on seotud erinevate liiklejarühmade ja sõidukiliikidega; • mõistab teiste liiklejatega ja sõitjatega arvestamise tähtsust; • on motiveeritud arvestama teiste liiklejate ja sõitjatega, eelkõige vähem kaitstud liiklejatega ja tagama oma käitumisega nende ohutuse.
Iseseisva töö sisu	Tutvuda E-koolis teemakohaste materjalidega.
Kohustuslik kirjandus	Lugeda E-koolis teemakohaseid materjale.

T 1.6	Sõiduki turvalisus
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse teooriaõppe 1. moodulisse.
Moodul 1 maht	3 tundi
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud ained "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest" ja "Iseseisvaks õppimiseks juhendamine".
Aine lühikirjeldus	Autotööstus areneb väga kiiresti. Sõidukite tootjad pööravad järjest suuremat rõhku sõidukite turvalisusele. Tehnikasaavutusi saavad juht ja sõitjad enda ohutuse suurendamiseks kasutada teades sõidukis oleva turvavarustuse tööpõhimõtet ning kuidas turvavarustust õigesti kasutada. Kõige parem on turvavarustuse õige kasutamise vajadust selgitada külastades turvahalli.
Aine üldeesmärgid	Luuva eeldused turvavarustuse õigeks kasutamiseks vajalike teadmiste ja oskuste kujunemiseks ja motivatsiooni suurenemiseks kasutada turvavarustust.

Õpiväljundid	<p>Pärast koolitust õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mõistab mopeedi kasutaja juhendiga tutvumise olulisust; • teab peamisi tänapäeva sõidukites kasutuses olevaid aktiivse ja passiivse turvalisuse elemente ja nende tööpõhimõtet (turvavöö kinnitamine ja istumisasendi reguleerimine, kaassõitja turvavarustuse kinnitamine, pagasi õige paigutus ja kinnitamine); • teab turvavarustuse vale kasutamisega või mittekasutamisega seotud ohte ja on enam motiveeritud turvavarustust kasutama; • teab nõudeid sõitjate ja veoste veole ja turvavarustuse kasutamisele; • teab sõidukist väljumisel ja sellesse sisenemisel vajalikke ettevaatusabinõusid; • teab nõudeid kasutatava mootorsõiduki tehnoseisundile; • teab keskkonnaga seonduvaid nõudeid sõiduki kasutamisel; • teab kasutatava sõiduki lisa- ja mugavusseadmete mõju liiklusohutusele ja sõiduki juhitudavusele.
Iseseisva töö sisu	<p>Lugeda läbi liiklusseaduse teemaga seotud osa (https://www.riigiteataja.ee/akt/117032011021?leiaKehtiv#).</p> <p>Tutvuda vähemalt ühe sõiduki kasutusjuhendiga leidmaks juhiseid antud sõiduki turvavarustuse kasutamiseks.</p> <p>Tutvuda E-koolis teemakohaste materjalidega.</p>
Kohustuslik kirjandus	Lugeda E-koolis teemakohaseid materjale.

T 1.7	Inimene sõidukijuhina
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse teooriaõppe 1. moodulisse.
Moodul 1 maht	3 tundi
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud ained "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest" ja "Iseseisvaks õppimiseks juhendamine".
Aine lühikirjeldus	Inimestena oleme erinevad. Erinevused võivad olla tingitud kaasasündinud teguritest (sugu, isiksuse omadused, impulsiivsus, kognitiivsed funktsioonid), elu jooksul välja kujunevatest teguritest (vanus, kogemused, hoiakud, väärtused, motiivid, iseloom jms) ning kiiresti muutuvatest asjaoludest (väsimus, tervislik seisund, emotsioonid, joove jms). Arutletakse selle üle, kuidas nendest teguritest tulenevat negatiivsed mõju juhi käitumisele saab vältida.
Aine üldeesmärgid	Lua eeldused mõistmaks erineva liikluskäitumise põhjuseid, saada teadlikuks enda isikuga seotud liikluskäitumist mõjutavatest tugevatest ja nõrkadest külgedest. Lua eeldused strateegiate väljatöötamiseks neid kahjulikke mõjusid vähendada.

Õpiväljundid	<p>Pärast koolitust õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • teab inimeste erineva liikluskäitumise põhjuseid; • teab kuidas sõidu motiivid, sõiduteekonna ja aja planeerimine, sotsiaalne surve, juhi seisund ja teadlikus enda juhtimisvõimest (sealhulgas liigne enesekindlus, oma võimekuse tõestamise soov) mõjutavad juhi käitumist; • teab enda isiksuseomadustest, hoiakutest ja elustiilist tulenevaid võimalikke riske liikluskäitumisele; • on enda jaoks välja töötanud strateegiad isiksusega ja tervisliku seisundiga seotud liikluskäitumist mõjutavatest asjaoludest tulenevate kahjulike mõjude vältimiseks; • on rohkem motiveeritud väärtustama ohutust ja keskkonna säästlikkust, elu üldistes eesmärkides ja käitumises.
Iseseisva töö sisu	Lahendada teemakohaseid liikluste. Tutvuda E-koolis teemakohaste materjalidega.
Kohustuslik kirjandus	Lugeda E-koolis teemakohaseid materjale.

T 2.1	Sõidu alustamine ja sõiduki asukoht sõites
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse teooriaõppe 2. moodulisse.
Moodul 2 maht	3 tundi
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. moodul.
Aine lühikirjeldus	Üheks ohutu liiklemise eelduseks on valida teel otse sõites ja manöövri sooritamisel õige asukoht. Omandatakse sõidu alustamise ja sõiduki asukoha valikuga seonduvad reeglid. Arutletakse, kuidas tagada sõidu alustamisel ohutus, milliseid ettevalmistusi tuleb sõiduks teha, millised on tee erinevad osad ja nende otstarbed; mille järgi ära tunda eraldi rada ühissõidukile, kergliiklejatele jms; kui sõiduradasid on mitu, siis milline rada valida; kuidas saab juht õige paiknemisega teel riske vältida. Analüüsitakse sõiduki asukohaga sõites seotud liiklusõnnetuste tekke põhjuseid ja kuidas neid oleks saanud ära hoida.
Aine üldeesmärgid	Lua eeldused sõitmisel õige asukoha valikuks vajalike teadmiste kujunemiseks ja motivatsiooni suurenemiseks sõidu planeerimisega riske vältida ning keskkonda säästa.
Õpiväljundid	<p>Pärast koolitust õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • teab kuidas sõitu ohutult alustada; • teab tee erinevaid osi ja nende otstarvet; • teab sõiduki asukoha valikuga seotud reegleid; • teab kuidas valida asukohta teel riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil; • on rohkem motiveeritud oma sõitu riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil planeerima.

Iseseisva töö sisu	Lugeda läbi liiklusseaduse teemaga seotud osa (https://www.riigiteataja.ee/akt/117032011021?leiaKehtiv#). Lahendada teemakohaseid liiklustest. Tutvuda E-koolis teemakohaste materjalidega.
Kohustuslik kirjandus	E-kooli teemakohased materjalid.

T 2.2	Sõidujärjekord sõites
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse teooriaõppe 2. moodulisse.
Moodul 2 maht	3 tundi
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. moodul.
Aine lühikirjeldus	Üheks ohutu liiklemise eelduseks on õige sõidujärjekorra määramine teede lõikumisalade ja teega külgnevate alade ületamisel. Omandatakse teede ristumis- ja lõikumisaladel ning raudteeülesõidukohtadel ja õuelade, parklate, jalgrattateede, teega külgnevate alade, raudtee, trammitee jms ületamisel sõidujärjekorra määramisega seotud reeglid. Analüüsitakse teede ristumis- ja lõikumisaladel ja teega külgnevate aladel ning raudteeülesõidukohtadel sõiduga seotud liiklusõnnetuste tekke põhjuseid ja kuidas neid oleks saanud ära hoida.
Aine üldesmärgid	Luaa eeldused ristmike ja teega külgnevate alade ületamisel õige sõidujärjekorra määramiseks vajalike teadmiste kujunemiseks ja motivatsiooni suurenemiseks ristmikel sõites võimalikke ohte vältida.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • oskab rakendada probleemülesannete lahendamisel teede ristumis- ja lõikumisaladel ja teega külgnevate aladel ning raudteeülesõidukohtadel sõidujärjekorra määramisega seotud liiklusreegleid; • omab ülevaadet teede lõikumisalade ning raudteeülesõidukohta ületamisega seotud riskidest ja nende vältimise võimalustest; • on rohkem motiveeritud teede lõikumisalade ja teega külgnevate alade ning raudteeülesõidukohta ületamisega seotud võimalikke ohte vältima.
Iseseisva töö sisu	Lugeda läbi liiklusseaduse teemaga seotud osa (https://www.riigiteataja.ee/akt/117032011021?leiaKehtiv#). Lahendada teemakohaseid liiklustest. Tutvuda E-koolis teemakohaste materjalidega
Kohustuslik kirjandus	E-kooli teemakohased materjalid.

T 2.3	Sõidu eripära asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse teooriaõppe 2. moodulisse.

Moodul 2 maht	3 tundi
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. moodul.
Aine lühikirjeldus	Omandatakse asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis sõiduki juhtimisega seonduvad reeglid. Asulavälisel teel ja kiirteel sõiduki juhtimine erineb asulas sõidust peamiselt sõidukiiruse poolest. Suurema sõidukiirusega kaasneb oht õnnetuse korral rohkem vigade saada; midagi olulist võib tähele panemata jääda; kui ohtu märgatakse, siis on vähem aega õige otsuse vastuvõtmiseks ja tegutsemiseks. Lubatud sõidukiirust ületatakse siin ka rohkem - sõit tundub ohutum, sõidukiiruse hüpnos jms. Kuid ka väljaspool asulat ja kiirteel saab ohutult sõita – valides oludele vastava sõidukiiruse ja hoides enda ümber tegutsemiseks piisavalt ruumi. Analüüsitakse asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis sõiduki juhtimisega seotud liiklusõnnetuste tekke põhjuseid ja kuidas oleks saanud neid ära hoida.
Aine üldesmärgid	Lua eeldused asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis sõiduki juhtimiseks ja ohtude vältimiseks vajalike teadmiste kujunemiseks. Lua eeldused motivatsiooni suurenemiseks järgida ka asulavälisel teel ja kiirteel sõites sõidukiirusele kehtestatud piiranguid ning hoida ohutut piki- ja külgvahet.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis sõiduki juhtimisega seotud reegleid; • teab sõiduki juhtimise eripära asulavälisel teel ja kiirteel võrreldes sõiduki juhtimisega asulas; • omab ülevaadet asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis sõiduki juhtimisega seotud riskidest ja nende vältimise võimalustest; • on rohkem motiveeritud järgima asulavälisel teel ja kiirteel sõiduki juhtides sõidukiirusele kehtestatud piiranguid ning hoidma ohutut piki- ja külgvahet.
Iseseisva töö sisu	Lugeda läbi liikluseaduse teemaga seotud osa (https://www.riigiteataja.ee/akt/117032011021?leiaKehtiv#). Lahendada teemakohaseid liikluste. Tutvuda E-koolis teemakohaste materjalidega.
Kohustuslik kirjandus	E-kooli teemakohased materjalid.

T 2.4	Sõiduki peatamine ja sõidu lõpetamine
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse teooriaõppe 2. moodulisse.
Moodul 2 maht	3 tundi
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. moodul.
Aine lühikirjeldus	Peatumine ja parkimine ning hädapeatamine peavad toimuma selliselt, et muud liiklust ei takistata. Omandatakse peatumise ja parkimise ning

	hädapeatumisega seotud reeglid. Lahendatakse peatumise ja parkimisega ning hädapeatamisega seotud probleemülesandeid. Analüüsitakse peatumise ja parkimise ning hädapeatamisega seotud liiklusõnnetuste tekke põhjuseid ja kuidas neid ära hoida.
Aine üldesmärgid	Lua eeldused peatumiseks ja parkimiseks ning hädapeatamiseks vajalike teadmiste kujunemiseks ning motivatsiooni suurendamiseks peatumise ja parkimisega ning hädapeatamisega seotud reeglite järgimiseks
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab ja oskab probleemülesandeid lahendades kasutada parkimise ja peatumisega ning hädapeatamisega seotud liiklusreegleid; • teab kuidas parklas ja parkimismajas ohutult ja teisi liiklejaid arvestavalt käituda; • on rohkem motiveeritud peatumise ja parkimisega ning hädapeatamisega seotud reegleid järgima. • teab kuidas väljaspool asulat peatuda ja parkida.
Iseseisva töö sisu	Lugeda läbi liiklusseaduse temaga seotud osa (https://www.riigiteataja.ee/akt/117032011021?leiaKehtiv#). Lahendada teemakohaseid liiklusteste. Tutvuda E-koolis teemakohaste materjalidega.
Kohustuslik kirjandus	E-kooli teemakohased materjalid.

T 2.5	Käitumine liiklusõnnetuse korral
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse teooriaõppe 2. moodulisse.
Moodul 2 maht	3 tundi
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. moodul.
Aine lühikirjeldus	Liiklusõnnetus on riskiolukord, kuhu ükski juht ei taha sattuda. Kui aga liiklusõnnetus siiski juhtub, eeldab see juhilt kindlate reeglite järgi käitumist. Omandatakse liiklusõnnetuse korral käitumisega seotud reeglid. Lahendatakse liiklusõnnetuse korral käitumisega seotud probleemülesandeid. Analüüsitakse liiklusõnnetuse korral vale käitumise tagajärgi ohutuse ja liikluskindlustusseaduse seisukohast.
Aine üldesmärgid	Lua eeldused liiklusõnnetuse korral õige ja ohutu käitumise jaoks vajalike teadmiste kujunemiseks.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab kuidas liiklusõnnetuse korral õigesti käituda; • teab liiklusõnnetuse korral vale käitumise tagajärgi.
Iseseisva töö sisu	Lugeda läbi liiklusseaduse temaga seotud osa (https://www.riigiteataja.ee/akt/117032011021?leiaKehtiv#). Lahendada teemakohaseid liiklusteste. Kohustuslik osaleda esmaabi koolitusel. Küllastada Eesti Liikluskindlustuse Fondi kodulehte (http://www.lkf.ee/)

	Tutvuda E-koolis teemakohaste materjalidega.
Kohustuslik kirjandus	E-kooli teemakohased materjalid. Liikluskindlustuse seadus (https://www.riigiteataja.ee/akt/721861?leiaKehtiv)

T 3.1	Möödasõit, möödumine ja ümberpõige
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse teooriaõppe 3. moodulisse.
Moodul 3 maht	2 tundi
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. ja 2. moodul.
Aine lühikirjeldus	Omandatakse möödasõidu, möödumisega ning ümberpõikega seotud reeglid. Arutletakse selle üle, milliseid ohte võib möödasõidul ette tulla ja kuidas neid ohte vältida. Analüüsitakse möödasõidu, möödumise ja ümberpõikega seotud liiklusõnnetuste tekke põhjuseid ja kuidas neid oleks saanud ära hoida.
Aine üldesmärgid	Lua eeldused ohutuks möödasõiduks, möödumiseks ja ümberpõikeks vajalike teadmiste kujunemiseks ning motivatsiooni suurendamiseks kaaluda hoolega möödasõiduvajadust.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab ohutuks möödasõiduks vajalikke eeldusi; • teab kuidas ohutult mööda sõita, mööduda ja ümber põigata; • teab kuidas käituda möödasõidetava rollis; • on rohkem motiveeritud kaaluma möödasõidu vajadust ohutuse tagamise eesmärgil.
Iseseisva töö sisu	Lugeda läbi liikluseaduse temaga seotud osa (https://www.riigiteataja.ee/akt/117032011021?leiaKehtiv#). Lahendada teemakohaseid liiklusteste. Tutvuda E-koolis teemakohaste materjalidega.
Kohustuslik kirjandus	E-kooli teemakohased materjalid.

T 3.2	Sõidu planeerimine riski vältimise eesmärgil
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse teooriaõppe 3. moodulisse.
Moodul 3 maht	2 tundi
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. ja 2. moodul.
Aine lühikirjeldus	Sõitu planeerides on võimalik teekonnaga seotud ohte vältida – marsruudi ja aja valik, sõiduki ettevalmistus sõiduks, vajaminev varustus, vajalikud puhkepausid, juhi seisund jms
Aine üldesmärgid	Lua eeldused arusaama kujunemiseks, et sõitudega seonduvat aegsasti planeerides saab mõjutada sõidu ohutust. Lua eeldused motivatsiooni suurendamiseks sõiduga seonduvat riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil planeerida.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane:

	<ul style="list-style-type: none"> • teab, milliseid ettevalmistusi tuleks enne pikemat või lühemat sõitu teha; • mõistab, et sõitu planeerides on võimalik mõjutada sõidu ohutust ja säästlikkust; • on rohkem motiveeritud sõiduga seonduvat planeerima; • teab, et sõitu kavandades tuleb hinnata ja arvesse võtta tegureid, mis võivad avaldada mõju tema käitumisele juhina (nt elustiil, sõidu motiivid, sotsiaalne pinge, joove, uimastid, väsimus, halb nägemine jms).
Iseseisva töö sisu	Õpilane planeerib etteantud marsruudil liikumise, tuues välja selle teekonna ohtlikud kohad ja lahendused nende vältimiseks. Sõidutunnis sõidetakse see marsruut läbi ja hiljem tehakse analüüs. Lahendada teemakohaseid liiklusteste. Tutvuda E-koolis teemakohaste materjalidega.
Kohustuslik kirjandus	E-kooli teemakohased materjalid. Liiklusseadus, maanteede atlas, Tartu linna kaart.

T 3.3	Keskkonda säästev sõiduki kasutamine
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse teooriaõppe 3. moodulisse.
Moodul 3 maht	2 tundi
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. ja 2. moodul.
Aine lühikirjeldus	Sõiduki kasutamisega kaasneb kahju keskkonnale. Kuidas saab seda kahjulikku mõju vähendada? Sõiduviisi valikuga, sõidu planeerimisega, sõiduki korralise hooldamisega, eelsoojendi kasutamisega, sõiduki valikuga ostes jms. Arutletakse vajadustest lähtuvalt võimaluste üle säästa ja milliseid meetmeid keegi on nõus keskkonna säästmiseks tarvitusele võtma.
Aine üldesmärgid	Lua eeldused sõiduki säästlikuks kasutamiseks vajalike teadmiste kujunemiseks. Lua eeldused motivatsiooni suurendamiseks sõidukit kasutades keskkonda säästa. Lua eeldused enesehinnanguks – kui motiveeritud keegi on sõidukit keskkonda säästvalt kasutama.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab kuidas sõiduki kasutamine keskkonnale mõjub ja kuidas seda kahjulikku mõju saab vähendada; • oskab leida sõiduki kasutaja juhendist teavet keskkonna säästmise kohta; • teab kuidas jälgida kütuse kulu; • on rohkem motiveeritud sõidukot kasutades keskkonda säästma; • mõistab, et säästlik sõiduviis on ka ohutu sõiduviis.
Iseseisva töö sisu	Võrrelda vähemalt kolme erineva sõiduki kasutusjuhendit ja leida nendest sarnased juhised keskkonnasäästliku sõiduki kasutamise kohta. Tutvuda

	E-koolis teemakohaste materjalidega. Kirjutada esse teemal "Sõidukite säästlik kasutamine ja sellega seonduv"
Kohustuslik kirjandus	E-kooli teemakohased materjalid. Vähemalt kolme erineva sõiduki kasutusjuhend.

T 3.4	Sõitmine rasketes tee- ja ilmastikuoludes
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse teooriaõppe 3. moodulisse.
Moodul 3 maht	2 tundi
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. ja 2. moodul.
Aine lühikirjeldus	Rasketes tee- ja ilmastikuolud põhjustavad tee ja rattavahelise haardumise või nähtavuse halvenemise. Kuidas sellistes rasketes oludes ohutult sõidukit juhtida? Selleks, et juht saaks sõita ohutult (suudaks säilitada tee ja ratta vahelise haardumise, oskaks valida oludele vastava sõidukiiruse ja õige pikivahe), peab ta arvestama asjaoluga, et sõidukile mõjuvad jõud, mis võivad töötada vastupidiselt juhi soovile. Mõistes sõidukile mõjuvaid jõude ja kuidas juht oma käitumisega saab neid jõudusid muuta, saab sõites neid arvestada. Arutletakse järgmistel teemadel: peatamisteed = reageerimisteed + pidurdusteed; reageerimisaeg, pidurdusteedonna sõltuvus sõidukiirusest, haardumisest ja massist, tsentrifugaaljõud, inerts, kineetiline energia, jääkkiirus, kokkupõrkel vallanduvad jõud jms.
Aine üldesmärgid	Lua eeldused rasketes tee- ja ilmastikuoludes sõitmiseks vajalike teadmiste kujunemiseks. Lua eeldused rasketes tee- ja ilmastikuoludes sõitmise seotud ohtude mõistmiseks ja teadmiste kujunemiseks kuidas neid ohte vältida.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab sõidukile mõjuvate jõudude olemust ja oskab neid oma sõidus arvestada; • teab rasketes tee- ja ilmastikuoludes sõiduki juhtimisega seotud ohte ja kuidas neid ohte on oma käitumisega võimalik vältida.-
Iseseisva töö sisu	Tutvuda E-koolis teemakohaste materjalidega.
Kohustuslik kirjandus	E-kooli teemakohased materjalid.

T 3.5	Peatamisteedonna pikkust mõjutavad tegurid ja riskide ennetamine
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse teooriaõppe 3. moodulisse.
Moodul 3 maht	2 tundi
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. ja 2. moodul.
Aine lühikirjeldus	Juht peab olema võimeline valida oludele vastava sõidukiiruse ja teadma, kui palju tuleb sõites enda ümber ruumi hoida. Samuti peab ta

	teadma, kui kiiresti on võimalik sõiduk peatada. Peatamisteedkonna pikkus sõltub sõiduki sõidukiirusest ja tehnilisest seisundist, juhi oskusest pidurdada, reageerimiskiirusest, teeludest jms. Selgitatakse pidurdusteedkonna sõltuvust teekatte iseärasustest ja sõidukiirusest ning et väiksemgi sõidukiiruse suurendamine või vähendamine mõjutab oluliselt peatamisteedkonna pikkust.
Aine üldesmärgid	Luu eeldused vajalike teadmiste kujunemiseks oludele vastava sõidukiiruse, ohutu piki- ja külgsuhte valikuks. Juht peab mõistma tee- ja ilmastikuolude mõju rehvi haardumisele teepinnaga. Luua eeldused mõistmaks, et sõidukit ei saa hetkega seisma jätta ja seepärast tuleb sõites enda ümber hoida piisavalt ruumi; kui ruumi on vähe, tuleb vähendada sõidukiirust.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab, kui palju kulub aega ja ruumi, et sõiduk peatada; • mõistab, et väiksemgi sõidukiiruse suurendamine või vähendamine mõjutab oluliselt juhi võimalusi sõidukit peatada; • mõistab erinevate tee- ilmastikuolude iseärasusi ning nende mõju sõiduki juhitavusele; • omab suuremat motivatsiooni sõita oludele vastava sõidukiirusega ning õige piki- ja külgsuhte ga.
Iseseisva töö sisu	Tutvuda E-koolis teemakohaste materjalidega
Kohustuslik kirjandus	E-kooli teemakohased materjalid.
Teooriakursuse lõpetamine	Pärast kolme mooduli kõikide ainete läbimist peab õpilane sooritama lõputesti, mis sisaldab erinevaid küsimusi, mis puudutavad kõiki aineid. Edukalt testi läbimisel loetakse teooriakursus lõppenuks.

4.2 Sõiduõppe ainekaardid

S 1.1	Juhi tööasend ja turvavarustus
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse sõiduõppe 1. moodulisse.
Moodul 1 maht	3 tundi
Kohustuslike sõidutundide arv	1 kohustuslik sõidutund
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe moodul 1 ained "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest" ning "Iseseisvaks õppimiseks juhendamine".
Aine lühikirjeldus	Koolitus viiakse läbi, kus muud liiklust ei häirita ega ohustata, näiteks muuks liikluseks suletud alal, õppesõiduväljakul, turvahallis ja/ või selleks kohandatud simulaatoril. Omandatakse sõiduks valmistumiseks vajalikud oskused – juhi tööasendi reguleerimine, oskus aidata sõitjatel

	turvavarustus kinnitada, oskus kontrollida mootorratta vastavust tehnonõuetele, oskus aru saada, millal mopeedi kasutamine on ohtlik.
Aine üldesmärgid	Luuakse eeldused enne sõidu alustamist enda ja teiste liiklejate ohutuse tagamiseks vajalike oskuste kujunemiseks. Luuakse eeldused motivatsiooni suurendamiseks kasutada turvavarustust ja nõuda turvavarustuse kasutamist sõitjatel.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> ☐ oskab teostada mopeedi sõidueelset kontrolli, kasutades näiteks mootorratta käsiraamatut; ☐ oskab reguleerida tööasendi ja tahavaatepeeglid juhile sobivaks; ☐ oskab ise kasutada mopeedi turvavarustust ja aidata kaassõitjatel kinnitada turvavarustust; selgitada turvavarustuse kasutamise vajalikkust; ☐ oskab kasutada mopeedile paigaldatud lisa- ja mugavusseadmeid; ☐ teab juhi vales tööasendist ja turvavarustuse vales kasutamisest tulenevaid ohte; ☐ on rohkem motiveeritud kasutama turvavarustust ja nõudma turvavarustuse kasutamist sõitjatel.
Iseseisvatöö sisu	Vähemalt ühe mopeedi kasutusjuhendiga tutvumine.

S 1.2	Mopeedi käsitsemine
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse sõiduõppe 1. moodulisse.
Moodul 1 maht	3 tundi
Kohustuslike sõidutundide arv	2 kohustuslikku sõidutundi
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud sõiduõppe moodul 1 aine "Juhi tööasend ja turvavarustus".
Aine lühikirjeldus	Koolitus viiakse läbi liikluseks suletud alal, õppesõiduväljakul ja/või selleks kohandatud simulaatoril. Harjutatakse mootori käivitamist, mopeedi juhtimisseadmete käsitsemist, manööverdamist, märgu andmist, sujuvat liikumist, sõidu lõpetamist, pidurdamist jms. Harjutamist jätkatakse kuni saavutatakse ohutu ja keskkonda säästev mopeedi käsitsemise vilumus tasemel, mis on vajalik sõidu õpingute alustamiseks vähese liiklusega teel.
Aine üldesmärgid	Luuakse eeldused ohutu ja keskkonda säästva mopeedi käsitsemisoskuste kujunemiseks, mis on vajalikud sõiduõppe jätkamiseks vähese liiklusega teedel. Õpilane oskab paigalt võtta, mopeedi sujuvalt ja äkkpidurdamisega peatada ning sõidurada vahetada.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> ☐ oskab käsitseda mopeedi ohutult ja keskkonda säästvalt tasemel, mis võimaldab jätkata sõidu õppimist vähese liiklusega teedel; ☐ teab mopeedi vale käsitsemisega seonduvaid ohte ja mõju keskkonnale; ☐ omab realistlikku arusaama isiklikest, mopeedi käsitsemisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest;

	☐ tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud mopeedi käsitlemisega ning oskab oma käitumises nendega arvestada; ☐ on motiveeritud mopeedi ohutult ja keskkonda säästvalt käsitlema.
Iseseisvatöö sisu	Määratakse vajadusel sõiduõppe individuaalprogrammis.

S 2.1	Mopeedi juhtimine vähese liiklusega teedel
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse sõiduõppe 2. moodulisse.
Moodul 2 maht	3 tundi
Kohustuslike sõidutundide arv	1 kohustuslik sõidutund
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud sõiduõppe moodul 1 ained.
Aine lühikirjeldus	Viimistletakse mopeedi ohutu ja keskkonda säästva käsitlemise vilumust tasemeni, mis on vajalik sõiduõppe jätkamiseks erinevates liiklussituatsioonides. Harjutatakse liikluses osalemiseks vajalikke oskusi vastavalt regiooni eripärale: tähelepanu suunamist liikluses olulisele, ohutu liiklemise põhimõtete kohaldamist, teiste liiklejatega arvestamist, õige asukoha valikut teel; teede lõikumisaladele, teega külgnevatele aladele, raudteeülesõidukohale lähenemist ja nende ületamist; sõidujärjekorra reeglite kohaldamist; peatumist ja parkimist, manöövrivrite sooritamist jms. Juhitakse tähelepanu liikluses osalemise seotud ohtudele ja nende vältimise võimalustele.
Aine üldesmärgid	Luuakse eeldused liikluses osalemiseks vajalike oskuste kujunemiseks tasemeni, mis on vajalik sõidu õppimise alustamiseks erinevates liiklussituatsioonides. Luuakse eeldused valmiduse kujunemiseks võtta juhina vastutus enda ja teiste elu ning tervise eest. Luuakse eeldused realistlikku arusaama kujunemiseks isiklikest, vähese liiklusega teedel sõitmisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest. Suurendada järjest rohkem õpilase vastutust oma õppimise eest.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> ☐ oskab käsitseda mopeedi ohutult ja keskkonda säästvalt viisil, mis on vajalik sõidu õppimise alustamiseks erinevates liiklussituatsioonides; ☐ omab vajalikke oskusi liiklemiseks vähese liiklusega teel; ☐ oskab peatuda ja parkida teel; ☐ teab vähese liiklusega teel sõiduga seotud ohte ja oskab neid ohte oma käitumisega vältida; ☐ mõistab, et juhil kui suurema ohu allika valdajal, tuleb võtta vastutus enda ja teiste elu ning tervise eest; ☐ omab realistlikku arusaama isiklikest, vähese liiklusega teedel sõitmisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest; ☐ tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud mootorratta juhtimisega vähese liiklusega teedel, ning oskab oma käitumises nendega arvestada.
Iseseisvatöö sisu	Määratakse vajadusel sõiduõppe individuaalprogrammis.

S 2.2	Mopeedi juhtimine erinevates liiklussituatsioonides
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse sõiduõppe 2. moodulisse.
Moodul 2 maht	3 tundi
Kohustuslike sõidutundide arv	2 kohustuslikku sõidutundi
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe esimene moodul. Läbitud sõiduõppe moodul 1 ained ja moodul 2 aine "Sõiduki juhtimine vähese liiklusega teedel".
Aine lühikirjeldus	Koolitus viiakse läbi keerulisema ja tihedama liiklusega teedel. Harjutatakse liikluses osalemiseks vajalikke oskusi vastavalt regiooni eripärale: tähelepanu suunamist liikluses olulisele, ohutu liiklemise põhimõtete kohaldamist, teiste liiklejatega arvestamist, õige asukoha valikut teel; teede lõikumisaladele, teega külgnevatele aladele, raudteeülesõidukohale lähenemist ja nende ületamist; sõidujärjekorra reeglite kohaldamist; peatumist ja parkimist, manöövrite sooritamist jms. Juhitakse tähelepanu liikluses osalemisega seotud ohtudele ja nende vältimise võimalustele.
Aine üldesmärgid	Luuakse eeldused keerulisema ja tihedama liiklusega teedel liiklemiseks vajalike oskuste kujunemiseks. Suurendada järjest rohkem õpilase vastutus oma õppimise eest. Luua eeldused realistliku arusaama kujunemiseks erinevates liiklussituatsioonides osalemisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> ☐ oskab keerulisema ja tihedama liiklusega teedel käsitseda mopeedi ohutult ja keskkonda säästvalt; ☐ omab erinevates liiklussituatsioonides toimetulekuks vajalikke oskusi teel; ☐ teab erineva liiklusega teel sõiduga seotud ohte ja oskab neid ohte oma käitumisega vältida; ☐ mõistab, et juhil kui suurema ohu allika valdajal, tuleb võtta vastutus enda ja teiste elu ning tervise eest; ☐ omab realistlikku arusaama isiklikest, erineva liiklusega teel sõitmise ga seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest; ☐ tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud mopeedi juhtimisega erineva liiklusega teedel ning oskab oma käitumises nendega arvestada; ☐ kohanema liikluses toimuvate muutustega; ☐ on võimeline hindama võimaliku liiklusohtliku olukorra tõsidust ja reageerima kohaselt; ☐ on võimeline liiklusoludega arvestades mopeedi juhtima antud teelõigul lubatud suurima sõidukiirusega.
Iseseisvatöö sisu	Määratakse vajadusel sõiduõppe individuaalprogrammis.

S 3.1	Möödasõit, möödumine ja überpõige
--------------	--

Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse sõiduõppe 3. moodulisse.
Moodul 3 maht	2 tundi
Kohustuslike sõidutundide arv	1 kohustuslik sõidutund
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud sõiduõppe moodul 1 ained ja moodul 2 ained.
Aine lühikirjeldus	Aine raames läbiviidavas sõidutunnis rakendatakse teooriaõppes omandatud teadmisi pärisuunas ja vastassuunas möödasõidu, möödumise ja võimalusel ka ümberpõike kohta – mopeediga ohutuks möödasõiduks vajalike eelduste olemasolu hindamine, käitumine möödasõitja ja möödasõidetava rollis, ohu ilmnemisel möödasõidu katkestamine jms.
Aine üldesmärgid	Luaa eeldused mopeediga ohutuks möödasõiduks, möödumiseks ja ümberpõikeks ning väljaspool asulat peatumiseks ja parkimiseks vajalike oskuste kujunemiseks. Suurendada järjest rohkem õpilase vastutus oma õppimise eest. Luaa eeldused realistliku arusaama kujunemiseks isiklikest, möödasõidu, möödumise, ümberpõike, peatumise ja parkimisega väljaspool asulat seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> ☐ oskab hinnata ohutuks möödasõiduks vajalike eelduste olemasolu; ☐ mõistab, et möödasõit ei ole kohustuslik manööver; ☐ oskab ohutult mööda sõita nii päri- kui ka vastassuuna vööndi kaudu; ☐ oskab käituda möödasõidetava rollis; ☐ omab realistlikku arusaama isiklikest, möödasõidu, möödumise, ümberpõikega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest.
Iseseisvatöö sisu	Määratakse vajadusel sõiduõppe individuaalprogrammis.

S 3.2	Mopeedi juhtimine planeeritud teekonnal
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse sõiduõppe 3. Moodulisse.
Moodul 3 maht	2 tundi
Kohustuslike sõidutundide arv	1 kohustuslik sõidutund
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooria- ja sõiduõppe 1. ja 2. moodul.
Aine lühikirjeldus	Õpilane planeerib sõidu punktist A punkti B ja sõidab sihtpunkti plaani kohaselt. Sõitu planeerides kasutatakse navigeerimisseadet ja/või kaarti. Planeeritud teekonnal sõites on oluline pöörata tähelepanu sõiduraja valikule riski vältimise eesmärgil ja harjutada sõitu juhatusmärkide järgi.
Aine üldesmärgid	Luaa eeldused arusaama kujunemiseks, et sõitudega seonduvat aegsasti planeerides on võimalik mõjutada sõidu ohutust ja säästlikkust. Luaa eeldused motivatsiooni suurendamiseks sõiduga seonduvat planeerida.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> ☐ oskab nii asulas kui ka väljaspool asulat sõitu planeerida ja koostatud plaani järgi sõita;

	<ul style="list-style-type: none"> ☐ mõistab, et sõitu planeerides on võimalik mõjutada sõidu ohutust ja säästlikkust; ☐ on rohkem motiveeritud sõitu riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil planeerima; ☐ sõiduteekonda kavandades hindab ja võtab arvesse tegureid, mis võivad avaldada mõju tema käitumisele juhina, näiteks elustiil, sõidu motiivid, sotsiaalne pinge, joove, uimastid, väsimus, halb nägemine.
Iseseisvatöö sisu	Määratakse vajadusel sõiduõppe individuaalprogrammis.

5. KOOLITAJA EKSAMINEERIMIS- JA HINDAMISJUHEND

Järgnevas juhendis on kirjeldatud õpiväljundite saavutamiseks püstitatud kontrolli meetodeid ja hindamiskriteeriumeid. Õpilase poolt omandatud teadmiste ja oskuste hindamisel kasutatakse mitteeristavat hindamist: sooritas (+), ei sooritanud (0).

5.1. Teooria kursuse hindamine

Kui õpilase hindamisel kasutatakse hindamismeetodina õpilase suulist küsitlemist, siis õpetajal on õigus otsustada, kas õpilase vastused olid piisavad või on vaja esitada täiendavaid küsimusi. Õpilasel on õigus saada vahetult tagasisidet.

Aine käigus võib nõuda õpilaselt teemakohase testi sooritamist. Küsimuste arvu määrab õpetaja töö käigus. Õigete vastuste minimaalne osakaal peab olema vähemalt 90%.

Iseseisvate tööde hindamisel kasutatakse mitteeristavat hindamist (esitatud - esitamata), õpilane saab õpetajalt tagasisidet.

Pärast 3. mooduli läbimist tuleb õpilasel sooritada lõputest, mis sisaldab 60 küsimust kogu teooriakursuse vältel läbitud ainete kohta. Õigete vastuste minimaalne osakaal peab olema vähemalt 90%.

Teooriakursuse eduka lõpetamise eelduseks on kõigi testide sooritamine, iseseisvate tööde õigeaegne esitamine ja mooduli vahetestide ning lõputesti edukas sooritamine. Testide järelsooritamine toimub õppetöö välisel ajal õpetajaga kokkuleppel.

5.2. Sõidutundide hindamine

Sõidutundides õpiväljundite saavutamise kontrollimine toimub sõiduõpetaja poolt teema käsitlemisel õpilasele antud sõiduiülesande tulemuste põhjal. Sõiduiülesanne sisaldab antud teemas õpitu rakendamist. Sõiduharjutuse lõpus annab sõiduõpetaja õpilasele tagasisidet õpiväljundite saavutamise kohta. Hindamine käib põhimõttel sooritas (+), ei sooritanud (0).

1. ja 2. mooduli lõpus toimub vahekontroll, mille käigus peab õpilane demonstreerima mooduli käigus omandatud oskuseid. Hindamine käib põhimõttel sooritas (+), ei sooritanud (0). 3. mooduli järgselt toimub kontrollsõit, mida hinnatakse, võttes arvesse järgnevat:

- Iga juhtimisolukorra kohta antav hinnang peab näitama õpilase oskust käsitseda ja juhtida sõidukit liikluses täiesti ohutult. Õpetaja peab ennast tundma täiesti turvaliselt kogu kontrollsõidu ajal. Kontrollsõidu hindamisel annab õpetaja hinnangu kogu kontrollsõidule tervikuna, pöörates erilist tähelepanu sellele, kas õpilane oskab käsitleda ja juhtida sõidukit ohutult ja teisi liiklejaid arvestavalt. Siiä kuulub kohanduv, kindel ja ohutu juhtimisstiil, tee- ja ilmastikuolude arvestamine, muu liikluse arvestamine, teiste (eriti ohuolukordade) liiklejatega arvestamine ning ettenägelikkus.

- Selliste vigade või ohtlike käitumisviiside puhul, mis ohustavad õppesõidukit, selles olijaid või teisi liiklejaid, katkestatakse kontrollsõit enneaegselt, sõltumata sellest, kas õpetaja pidi sekkuma auto juhtimisse või mitte. Kontrollsõit loetakse mittesooritatuks. Erandjuhtudel on õpetajal õigus otsustada, kas viia kontrollsõit lõpule või mitte. Kui õpetaja on otsustanud kontrollsõidu katkestada, jätkub edasine tund tavapärase sõidutunnina, mille käigus pööratakse tähelepanu õpilase vajakajäämistele.

Kontrollsõidu võib õpilane sooritada enda sõiduõpetajaga või autokooli siseselt mõne teise sõiduõpetajaga.